

988.

Na osnovu člana 39 stav 2 Zakona o finansijskim konglomeratima ("Službeni list CG", br. 24/25 i 14/26), Komisija za tržište kapitala Crne Gore, na 179. sjednici održanoj 3. aprila 2026. godine, donijela je

PRAVILA

O NAČINU POSTUPANJA KOMISIJE U SPROVOĐENJU DODATNE SUPERVIZIJE FINANSIJSKIH KONGLOMERATA

("Službeni list Crne Gore", br. 049/26 od 09.04.2026)

I. OSNOVNA ODREDBA

Predmet

Član 1

Ovim pravilima uređuje se način postupanja Komisije za tržište kapitala Crne Gore (u daljem tekstu: Komisija) u sprovođenju dodatne supervizije finansijskih konglomerata u skladu sa članom 18 stav 1 Zakona o finansijskim konglomeratima (u daljem tekstu: Zakon), za regulisane subjekte iz svoje nadležnosti, radi obezbjeđivanja efikasne međusektorske saradnje sa drugim nadležnim organima, razmjene i prikupljanja informacija, koordinacije nadzornih aktivnosti i jedinstvene primjene zahtjeva u pogledu adekvatnosti kapitala, koncentracije rizika i transakcija u okviru grupe, kao i jasnog razgraničenja uloge Komisije kao koordinatora i kao drugog nadležnog organa, unapređenja pravne sigurnosti i operativnih praksi i izbjegavanja preklapanja nadležnosti i dvostrukog izvještavanja.

II. POSTUPAK RASPOREĐIVANJA, STRUKTURA SARADNJE I SPORAZUMI O SARADNJI

Postupak raspoređivanja finansijskog konglomerata

Član 2

- (1) Raspoređivanje, u smislu ovih pravila, je postupak prikupljanja i analiziranja informacija potrebnih za identifikovanje subjekata koji čine finansijski konglomerat u skladu sa članom 4 Zakona, na osnovu kojeg Komisija, kao koordinator, u saradnji sa drugim nadležnim organima sprovodi dodatnu superviziju, odnosno nadzor, u skladu sa sporazumom o saradnji iz člana 36 Zakona.
- (2) Komisija, kao koordinator u skladu sa članom 27 stav 2 Zakona, sprovodi postupak raspoređivanja subjekata koji čine finansijski konglomerat u saradnji sa drugim nadležnim organima koji su izdali dozvole za rad regulisanim subjektima koji su dio finansijskog konglomerata.
- (3) Na osnovu rezultata postupka raspoređivanja, Komisija određuje odgovarajući obim dodatne supervizije, odnosno nadzora, uzimajući u obzir organizaciju, veličinu i složenost finansijskog konglomerata.
- (4) Postupak raspoređivanja naročito obuhvata:
 - 1) prikupljanje podataka o vlasničkoj i organizacionoj strukturi grupe;
 - 2) identifikovanje regulisanih i neregulisanih subjekata relevantnih za dodatnu superviziju, odnosno nadzor;
 - 3) razvrstavanje subjekata po finansijskim sektorima;
 - 4) utvrđivanje drugih nadležnih organa uključenih u dodatnu superviziju, odnosno nadzor;
 - 5) dokumentovanje rezultata raspoređivanja.
- (5) Komisija sprovodi postupak raspoređivanja najmanje jednom godišnje, kao i pri svakoj značajnoj promjeni strukture finansijskog konglomerata, i bez odlaganja dostavlja rezultate tog postupka drugim nadležnim organima.

Struktura saradnje i kolegijum nadležnih organa

Član 3

- (1) Komisija, kao koordinator u skladu sa zakonom, organizuje i predsjedava sastancima kolegijuma nadležnih organa u skladu sa članom 28 stav 5 Zakona, i u tom cilju:
 - 1) saziva redovne i vanredne sastanke;
 - 2) utvrđuje dnevni red sastanaka;
 - 3) određuje odgovarajući broj učesnika na sastancima;

- 4) obezbjeđuje vođenje zapisnika i donošenje zaključaka;
 - 5) informiše druge nadležne organe o rezultatima sastanaka.
- (2) Komisija može, po potrebi, organizovati tematske ili operativne sastanke posvećene pojedinim rizicima ili subjektima dodatne supervizije, odnosno nadzora.

Sporazumi o saradnji sa drugim nadležnim organima

Član 4

- (1) Komisija, kao koordinator u skladu sa zakonom, inicira i koordinira zaključivanje sporazuma o saradnji sa drugim nadležnim organima u skladu sa članom 36 Zakona.
- (2) Sporazumi o saradnji iz stava 1 ovog člana sadrže naročito:
- 1) obim i učestalost razmjene informacija;
 - 2) podjelu zadataka između nadležnih organa;
 - 3) rokove i kanale komunikacije;
 - 4) način postupanja u vanrednim situacijama;
 - 5) odredbe o povjerljivosti podataka.
- (3) Komisija redovno preispituje i, po potrebi, inicira ažuriranje sporazuma o saradnji iz stava 1 ovog člana.

Sporazumi o saradnji sa nadležnim organima trećih zemalja

Član 5

Ako finansijski konglomerat ima značajne subjekte u trećim zemljama, Komisija, kao koordinator u skladu sa zakonom, uključuje nadležne organe tih trećih zemalja u sporazume o saradnji za finansijski konglomerat, u skladu sa članom 38 Zakona i sektorskim propisima koji se odnose na procjenu ekvivalentnosti supervizorskog okvira i zaštitu povjerljivih podataka.

III. KOORDINACIJA RAZMJENE INFORMACIJA U REDOVNIM I VANREDNIM SITUACIJAMA

Koordinacija razmjene informacija - obuhvat i učestalost

Član 6

- (1) Komisija, kao koordinator u skladu sa zakonom, koordinira razmjenu relevantnih informacija između nadležnih organa potrebnih za izvršavanje zadataka propisanih članom 27 Zakona, i u tom cilju naročito:
- 1) utvrđuje zahtjeve za dostavljanje informacija na nivou finansijskog konglomerata;
 - 2) objedinjuje primljene podatke;
 - 3) distribuirati relevantne informacije drugim nadležnim organima;
 - 4) obezbjeđuje da se, u najvećoj mogućoj mjeri, koriste postojeći izvještajni sistemi;
 - 5) preduzima radnje u cilju sprečavanja dupliranja izvještavanja;
 - 6) utvrđuje rokove, formu i sadržaj obrazaca za dostavljanje informacija, naročito za potrebe prikupljanja informacija o koncentraciji rizika i transakcijama u okviru grupe.
- (2) Komisija može, kada je primjenjivo, u zahtjev za dostavljanje informacija uključiti i informacije relevantne za testiranje otpornosti na stres finansijskih konglomerata, u skladu sa članom 25 Zakona.

Kanali komunikacije

Član 7

- (1) Komisija, kao koordinator u skladu sa zakonom, utvrđuje kanale za komunikaciju radi prikupljanja i distribucije informacija u vezi sa finansijskim konglomeratom, koji mogu uključivati sastanke kolegijuma nadležnih organa, službene dopise, elektronsku poštu, telefonske ili video pozive, kao i druge odgovarajuće komunikacione platforme.
- (2) Komisija obezbjeđuje da se povjerljive i osjetljive informacije dostavljaju i razmjenjuju putem zaštićenih kanala komunikacije.

Komunikacija sa finansijskim konglomeratom

Član 8

Komisija, kao koordinator u skladu sa zakonom, odgovorna je za komunikaciju sa matičnim društvom koje predvodi finansijski konglomerat ili, u nedostatku matičnog društva, sa regulisanim subjektom koji ima najveću ukupnu bilansnu sumu u najznačajnijem finansijskom sektoru u okviru finansijskog konglomerata.

Komunikacija u vanrednim situacijama

Član 9

U slučaju identifikovanja vanredne situacije koja može uticati na regulisane subjekte u finansijskom konglomeratu, Komisija, kao koordinator u skladu sa zakonom, bez odlaganja obavještava druge nadležne organe čiji nadzirani subjekti mogu biti pogođeni tom situacijom i koordinira razmjenu relevantnih informacija.

IV. NADZORNA PROCJENA FINANSIJSKIH KONGLOMERATA

Procjena finansijskog stanja finansijskog konglomerata

Član 10

- (1) Komisija, kao koordinator u skladu sa zakonom, sprovodi objedinjenu procjenu rizičnog profila finansijskog konglomerata i inicira dijalog sa drugim nadležnim organima u cilju sprovođenja nadzora i procjene finansijskog stanja finansijskog konglomerata.
- (2) U okviru procjene iz stava 1 ovog člana, Komisija naročito identifikuje:
 - 1) glavne ranjivosti i nedostatke subjekata finansijskog konglomerata, uzimajući u obzir njihove međusektorske veze;
 - 2) pitanja upravljanja i kontrole rizika u odnosu na usklađenost sa kapitalnim zahtjevima, kao i zahtjevima koji se odnose na koncentraciju rizika i transakcije u okviru grupe.

Procjena adekvatnosti kapitala

Član 11

- (1) Komisija, kao koordinator u skladu sa zakonom, vrši procjenu politike planiranja kapitala regulisanih subjekata u finansijskom konglomeratu, na nivou cijele grupe, uzimajući u obzir i analize sprovedene na sektorskom nivou i na nivou pojedinačnih subjekata.
- (2) Procjena iz stava 1 ovog člana ne utiče na obavezu ispunjavanja zahtjeva adekvatnosti kapitala utvrđenih sektorskim propisima.
- (3) Komisija, u cilju sprovođenja procjene iz stava 1 ovog člana, uzima u obzir procjene drugih nadležnih organa i sarađuje sa njima u pogledu eventualnog izuzeća pojedinih subjekata iz obračuna.

Procjena koncentracije rizika

Član 12

- (1) Komisija, kao koordinator u skladu sa zakonom, u okviru dodatne supervizije, odnosno nadzora finansijskog konglomerata, sprovodi procjenu koncentracije rizika regulisanih subjekata, naročito u pogledu mogućih negativnih efekata na finansijski konglomerat, sukoba interesa i izbjegavanja primjene sektorskih propisa.
- (2) U cilju sprovođenja procjene iz stava 1 ovog člana, Komisija, uzimajući u obzir strukturu finansijskog konglomerata, može zahtijevati dostavljanje informacija od regulisanih subjekata radi dopune podataka pribavljenih kroz postojeće sisteme izvještavanja.
- (3) Komisija može, kada je primjenjivo, od drugih nadležnih organa zahtijevati informacije koje se odnose naročito na:
 - 1) način na koji regulisani subjekti upravljaju izloženostima rizicima koji međusobno djeluju u različitim kategorijama rizika;
 - 2) analizu i procjenu internog izvještavanja i sistema ograničenja na nivou podgrupa ili pojedinačnih subjekata;
 - 3) koncentraciju rizika na sektorskom nivou, osim onih koje su već procijenjene na prekograničnom nivou u okviru pojedinih sektora.
- (4) Komisija obavještava druge nadležne organe o nadzornim aktivnostima i mjerama preduzetim u vezi sa koncentracijom rizika u finansijskom konglomeratu.

Procjena transakcija u okviru grupe

Član 13

- (1) Komisija, kao koordinator u skladu sa zakonom, u okviru dodatne supervizije, odnosno nadzora finansijskog konglomerata, vrši procjenu transakcija u okviru grupe regulisanih subjekata, naročito u pogledu mogućih negativnih efekata na finansijski konglomerat, sukoba interesa i izbjegavanja primjene sektorskih propisa.
- (2) U cilju sprovođenja procjene iz stava 1 ovog člana, Komisija može zahtijevati dodatne informacije od regulisanih subjekata u okviru finansijskog konglomerata, kao dopunu podataka pribavljenih putem postojećih sistema izvještavanja u različitim sektorima i jurisdikcijama, uzimajući u obzir strukturu finansijskog konglomerata.
- (3) Komisija sarađuje sa drugim nadležnim organima u cilju utvrđivanja:
 - 1) vrsta transakcija u okviru grupe koje se nadziru, uzimajući u obzir strukturu finansijskog konglomerata, kao i značenje tih transakcija u skladu sa zakonom;
 - 2) pragova izvještavanja za transakcije u okviru grupe, koji se zasnivaju na regulatornom kapitalu i/ili drugim relevantnim pokazateljima.
- (4) Komisija obavještava druge nadležne organe o nadzornim aktivnostima i mjerama preduzetim u vezi sa transakcijama u okviru grupe.

Procjena mehanizama interne kontrole i upravljanja rizicima

Član 14

- (1) Komisija, kao koordinator u skladu sa zakonom, sarađuje sa drugim nadležnim organima u cilju sprovođenja procjene postupaka upravljanja rizicima i mehanizama interne kontrole u finansijskom konglomeratu.
- (2) U cilju sprovođenja procjene iz stava 1 ovog člana, Komisija prikuplja relevantne informacije od drugih nadležnih organa koje se odnose naročito na:
 - 1) procjene postupaka upravljanja rizicima i mehanizama interne kontrole regulisanih subjekata, na pojedinačnoj ili potkonsolidovanoj osnovi;
 - 2) identifikovane značajne nedostatke;
 - 3) metodologije koje se koriste u sprovođenju tih procjena.
- (3) Komisija obavještava druge nadležne organe o pojedinačnim i ukupnim procjenama, radi procjene adekvatnosti sektorskog upravljanja rizicima i mehanizama interne kontrole za smanjivanje uticaja značajnih rizika finansijskog konglomerata, kao i identifikovanja potencijalnih kanala koji mogu imati negativne efekte, u cilju postizanja zajedničkog stava.

V. SUPERVIZORSKO PLANIRANJE I KOORDINACIJA AKTIVNOSTI NADZORA U REDOVNIM I VANREDNIM SITUACIJAMA

Planiranje nadzora i koordinacija aktivnosti

Član 15

- (1) Komisija, kao koordinator u skladu sa zakonom, nakon sprovedene procjene iz poglavlja IV ovih pravila, planira i koordinira nadzorne aktivnosti za sprovođenje dodatne supervizije, odnosno nadzora finansijskog konglomerata, i uključuje ih u postojeće postupke rada kolegijuma nadležnih organa.
- (2) U cilju sprovođenja aktivnosti iz stava 1 ovog člana, Komisija izrađuje godišnji plan dodatne supervizije, koji naročito sadrži:
 - 1) planirane nadzorne aktivnosti;
 - 2) rokove za njihovo sprovođenje;
 - 3) raspodjelu zadataka između nadležnih organa;
 - 4) procjenu potrebnih resursa.
- (3) Ako je uspostavljen jedan sektorski kolegijum, Komisija uključuje aktivnosti iz stava 1 ovog člana u koordinisani akcioni plan tog kolegijuma.

Planiranje i postupanje u vanrednim situacijama

Član 16

- (1) Komisija, kao koordinator u skladu sa zakonom, utvrđuje i sprovodi plan postupanja u vanrednim situacijama na nivou finansijskog konglomerata, zasnovan na planovima razvijenim na sektorskom nivou, radi obezbjeđivanja saradnje nadležnih organa.
- (2) U slučaju nastupanja vanredne situacije, Komisija naročito:
 - 1) bez odlaganja obavještava druge nadležne organe;
 - 2) organizuje hitne sastanke;
 - 3) pojačava učestalost razmjene informacija;
 - 4) koordinira nadzorne mjere.
- (3) Ako plan postupanja u vanrednim situacijama postoji samo za jedan finansijski sektor, Komisija obezbjeđuje njegovo dostavljanje drugim nadležnim organima i uključuje njihove kontakt podatke u taj plan.

VI. POSTUPANJE KOMISIJE KADA NIJE KOORDINATOR

Postupanje Komisije kada nije koordinator

Član 17

- (1) Kada Komisija nije koordinator u skladu sa zakonom, sarađuje sa koordinatorom određenim za finansijski konglomerat i drugim nadležnim organima radi sprovođenja dodatne supervizije, odnosno nadzora finansijskog konglomerata.
- (2) U okviru saradnje iz stava 1 ovog člana, Komisija naročito:
 - 1) bez odlaganja dostavlja informacije na zahtjev koordinatora;
 - 2) obavještava koordinatora o svim značajnim događajima koji mogu uticati na finansijsko stanje finansijskog konglomerata;
 - 3) učestvuje u zajedničkim procesima izvještavanja;
 - 4) učestvuje u zajedničkim procjenama rizika;
 - 5) daje mišljenja i predloge nadzornih mjera;
 - 6) sprovodi dogovorene nadzorne aktivnosti prema subjektima iz svoje nadležnosti;
 - 7) postupa u skladu sa sporazumima o saradnji zaključenim sa koordinatorom i drugim nadležnim organima.

VII. ZAVRŠNA ODREDBA

Stupanje na snagu

Član 13

Ova pravila stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 01/7-306/1-26

Podgorica, 03. 4. 2026. godine

Predsjednik Komisije,

Željko Drinčić, s.r.